

Üniter Patent paketi

İnovasyon ve yatırımcılar açısından
Avrupa'yı daha cazip hâle getiriyor

Üniter Patent,

Avrupa'da geçerli mevcut merkezî patent verme sistemini tamamlayarak ve güçlendirerek Avrupa'nın rekabet gücünü artıracak. Üniter Patent, Birleşik Patent Mahkemesi ile birlikte Avrupa genelinde patent koruması ve uyuşmazlık çözümü için kullanıcılara uygun maliyetli bir seçenek sunarken aynı zamanda çığır açan teknolojilerde araştırma, geliştirme ve yatırımı teşvik etmektedir. Bunlar, teknoloji alanında AB tek pazarı vizyonunun gerçekleştirilmesi yolunda atılmış önemli adımlardır.

EPO ve Avrupa'da tescil sonrası parçalı patent sistemi

Avrupa Patent Ofisi (EPO), Avrupa'nın patent ofisi olarak, Avrupa genelinde inovasyonu, rekabetçiliği ve ekonomik büyümeyi desteklemektedir. EPO bir AB kuruluşu değildir, Avrupa Patent Sözleşmesi (EPC) temelinde kurulmuş, hükümetler arası ayrı bir kuruluştur.

EPO, tüm AB Üye Devletlerinin yanı sıra üye olmayan bazı devletleri de içeren 39 EPC Taraf Devleti için **Avrupa patentlerini** incelemekte ve tescilini gerçekleştirmektedir. Böylece buluş sahiplerinin birden fazla ulusal patent ofisinde paralel patent başvurularının maliyetlerinden tasarruf etmesi ve aynı zamanda verilen patentlerde yüksek kalitenin yakalanması sağlanmaktadır.

Ne var ki verilen Avrupa patenti üniter bir hak olmayıp bağımsız ulusal patentlerden oluşan bir demet niteliğindedir, dolayısıyla yürürlüğe gireceği her bir ülkede ayrı ayrı valide edilmesi ve devam ettirilmesi gerekmektedir. Bu süreç zahmetli olduğu kadar pahalıdır zira patent dokümanının diğer dillere tercüme edilmesi, ulusal validasyon ve yenileme ücretlerinin ayrı ayrı ödenmesi ve çeşitli ülkelerde vekillerin ve hizmet sağlayıcıların tutulması için gerekli maliyetin karşılanması gibi masraflar söz konusudur.

Bu süreç, ödenmesi gereken ücretler ve çeşitli ülkelerde geçerli olan masraflar sebebiyle zahmetli olduğu kadar pahalıdır.

Üniter Patent: daha düşük maliyet ile daha basit ve daha geniş patent koruması

Üniter Patent, buluş sahiplerinin daha basit ve daha düşük maliyetli bir süreç ile sisteme katılan tüm AB Üye Devletleri genelinde yeknesak bir patent koruması almalarını sağlayarak bu eksiklikleri gidermektedir.

EPO'daki tescil öncesi merkezî süreç artık tescil sonrası merkezî süreç ile tamamlanmaktadır: patent sahipleri artık Avrupa patentlerini birden fazla ülkede ayrı ayrı valide etmek yerine EPO'ya tek bir başvuruda bulunarak Üniter Patent alabileceklerdir. EPO, bu süreçte Üniter Patent'in ve ilgili ücretlerin ödenmesini merkezî olarak yönetmekten sorumlu tek durak görevi görecektir. Böylece bürokratik formaliteler ve ilgili maliyetler büyük oranda düşecektir. Tescil sonrası parçalı sistemde, farklı meblağlardaki farklı yenileme ücretlerinin farklı ulusal patent ofislerine farklı para birimlerinde ödenmesi gerekmektedir; ayrıca özellikle süre sınırı bakımından farklı yasal gereklilikler de mevcuttur. Artık Üniter Patent sahipleri, EPO'ya tek bir para biriminde, süre sınırı ve kabul edilen ödeme yöntemleri bakımından uygulanan tek bir usul uyarınca tek bir yenileme ücreti ödeyecektir. Böylece süreç

daha basit hâle gelirken patent sahipleri tescil sonrası yönetim işlemlerinin tamamını kendileri yürütebileceği için inanılmaz maliyet tasarruflarının önü açılmaktadır.

Dahası, Üniter Patent talepleri tamamen ücretsizdir: Bu kapsamda EPO'ya herhangi bir başvuru, inceleme veya tescil ücreti ödenmesi gerekmez. Üniter Patent'in yenileme ücreti, çok cazip ve işletme dostu bir düzeyde sabit tutulmuştur: İlk on yıla ait (bu süre, EPO tarafından verilen bir Avrupa patentinin ortalama ömrüne tekabül eder) yenilemenin toplam ücreti 5 000 avrodan az olacaktır.

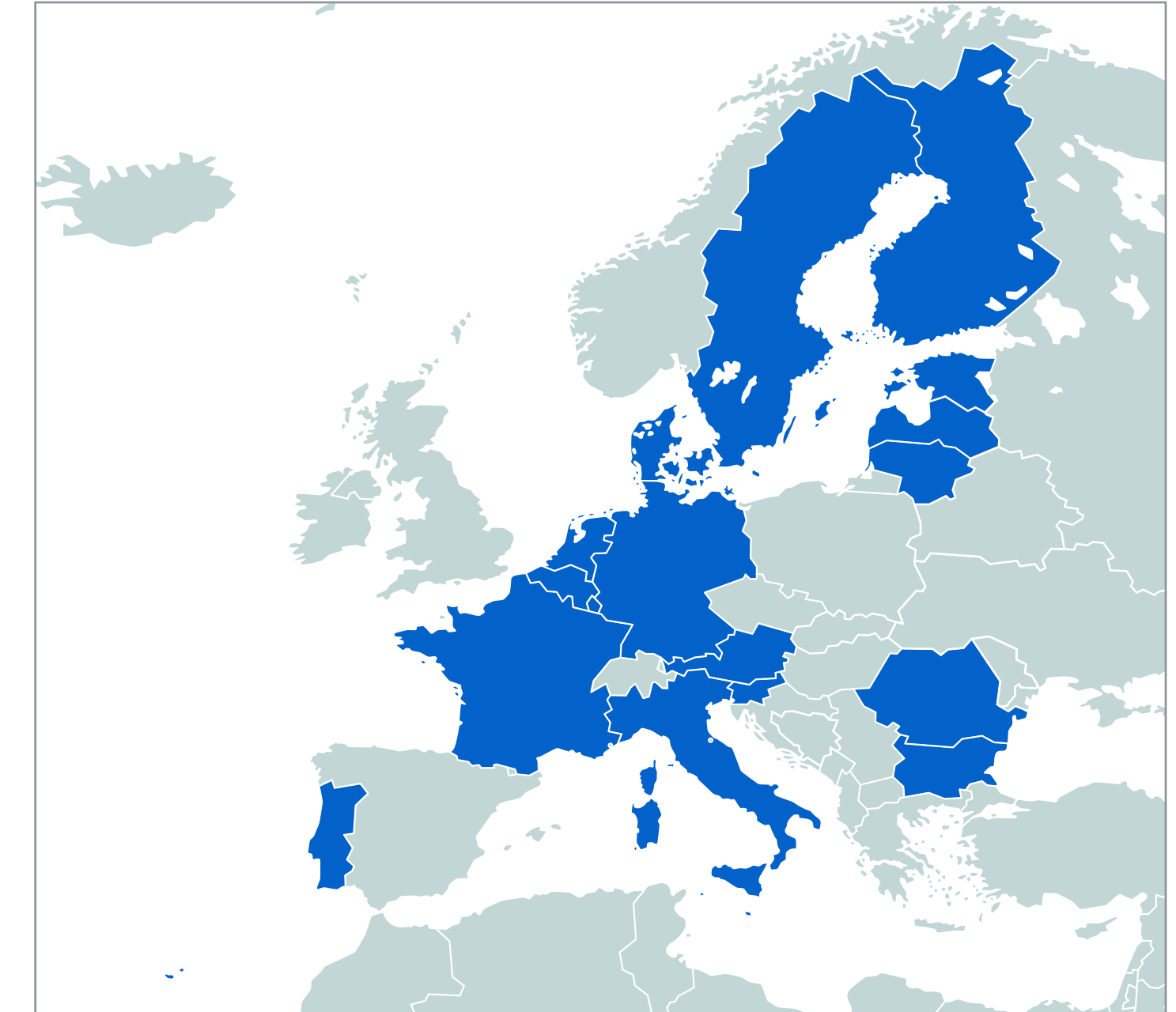
Üniter Patent yenileme ücretleri

–	–	11. yıl	€ 1 460
2. yıl	€ 35	12. yıl	€ 1 775
3. yıl	€ 105	13. yıl	€ 2 105
4. yıl	€ 145	14. yıl	€ 2 455
5. yıl	€ 315	15. yıl	€ 2 830
6. yıl	€ 475	16. yıl	€ 3 240
7. yıl	€ 630	17. yıl	€ 3 640
8. yıl	€ 815	18. yıl	€ 4 055
9. yıl	€ 990	19. yıl	€ 4 455
10. yıl	€ 1 175	20. yıl	€ 4 855

– Yenileme ücretinin ödenmesinde gecikme için uygulanacak ek ücret = gecikmiş yenileme ücretinin %50'si (Üniter Patent Koruma Ücretlerine İlişkin Kuralların 2. maddesinin 1. fıkrasının 2. bendi)

– Lisans hakkı durumunda yenileme ücretinde %15'lik indirim (Üniter Patent Korumaya İlişkin 12. kural, Üniter Patent Koruma Ücretlerine İlişkin Kuralların 3. maddesi)

Klasik Avrupa patent sistemi kapsamında sadece dört başlıca Avrupa ülkesinde eşdeğer korumaya kıyasla Üniter Patent'in maliyeti ile ilgili daha fazla bilgi almak için [EPO web sitesini ziyaret edebilirsiniz.](#)

Üniter Patent, ile aşağıdaki 18 ülkeyi kapsamaktadır: Almanya, Avusturya, Belçika, Bulgaristan, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Fransa, Hollanda, İsveç, İtalya, Letonya, Litvanya, Lüksemburg, Malta, Portekiz, Romanya, Slovenya.

Üniter Patent'in tüm AB Üye Devletlerini kapsama potansiyeli bulursa itibarı ile hâlihazırda 18 ülkede koruma sağlanmaktadır. Daha sonraki bir tarihte diğer ülkeler de katılabilir. Üniter Patent kapsamına girmesi için AB Üye Devletlerinin güçlendirilmiş iş birliğine katılım göstermesi (an itibarı ile 25 ülke) ve Birleşik Patent Mahkemesi Sözleşmesini (UPCA) imzalaması gerekmektedir.

Birleşik Patent Mahkemesi (UPC): merkezî uygulama ve daha fazla yasal kesinlik

Yeni Birleşik Patent Mahkemesi ile merkezî uygulama

Adli yaptırım süreci de çok daha basit hâle geliyor. Daha önce patent davalarında münhasır yargı yetkisi ulusal mahkemelere aitti. Örneğin Avrupa patentlerine karşı açılan hükümsüzlük davaları ulusal mahkemelerce görülmek zorundaydı ancak her mahkemenin verdiği karar sadece söz konusu ülkenin topraklarında geçerliydi. Bu da zaman zaman farklı üye devletlerde paralel davaların yürütülmesi gerekliliğini doğuruyordu; bu bölünmüşlük, tüm taraflar için maliyetli olduğu kadar karmaşık bir süreci beraberinde getirmesinin yanı sıra ulusal kararlarda çelişkilerin ortaya çıkması riskine yol açıyordu.

Yeni Birleşik Patent Mahkemesi (UPC) patent davalarına yönelik olarak Avrupa düzeyinde yeknesak, uzmanlaşmış ve etkili bir çerçeve sunuyor. Tecavüz ve hükümsüzlük de dâhil olmak üzere hem Üniter Patentler hem de klasik Avrupa patentlerine ilişkin uyuşmazlıklarda yargı yetkisi uluslararası bir anlaşma olan UPCA temelinde kurulmuş uluslararası mahkeme UPC'ye aittir (ancak 31 Mayıs 2030'a kadar devam edecek geçiş süreci boyunca klasik Avrupa patentleri bakımından bazı istisnalar geçerli olacaktır). Bu uzmanlaşmış mahkeme (UPC) patentlerin buluş sahiplerine, üçüncü taraflara ve genel kamuya aynı şekilde fayda sağlayacak biçimde korunması ve patent itirazlarının sunulması için etkili ve yeni bir mecradır. Patent sahipleri artık patentlerini daha etkili bir şekilde korurken üçüncü taraflar ve genel kamu tek bir merkezî prosedürle Avrupa patentlerinin ve Üniter Patentlerin hükümsüz kılınması için başvuruda bulunabilecektir. Böylelikle farklı ülkelerde aynı patente ilişkin paralel uyuşmazlıklar ortadan kaldırılarak mahkeme masrafları ciddi oranda düşürülmektedir. Ayrıca UPC, çelişkili ulusal karar riskini gidermek ve içtihadı uyumlu hâle getirmek suretiyle yasal kesinliği artırmaktadır.

Ticaret ve yatırımda itici güç

Patent başta olmak üzere fikrî mülkiyet kullanımı ortalamasının üzerinde olan sektörlerin gayri safi yurt içi hasılaya ve dış ticarete büyük katkı sağladığı hâlihazırda bilinmektedir. Ancak bu sektörlerin AB ülkeleri arasındaki ticaret ve doğrudan yabancı yatırım (DYY) akımlarına katkısı hâlen sınırlıdır; bu durum, teknoloji alanında AB tek pazarının oluşturulması için henüz açığa çıkmamış bir potansiyele işaret etmektedir. Şüphesiz ki daha önceki Avrupa patent sisteminin bölünmüş yapısı, patentli buluşların AB ülkeleri arasında dolaşımının sınırlı düzeyde kalmasında etkili olmuştur. Patentlerin valide edilmesi ve devam ettirilmesine ilişkin maliyetlerden tasarruf etmek amacıyla çoğu Avrupa patenti sadece birkaç AB Üye Devletinde valide edilmiştir.

Üniter Patent ile getirilen uyumlaştırılmış patent korumasının fikrî mülkiyet ve teknolojinin yoğun olduğu sektörlerde ticaret ve DYY akımlarına olumlu etki etmesi beklenmektedir. University of Colorado Boulder ve London School of Economics iş birliği ile EPO tarafından yürütülen bir çalışmaya göre, AB ülkelerinin mevcut en iyi patent koruması standartlarına göre uyumlaştırılması ile AB'de bu sektörlerde yıllık ticaret akımında %2 (14,6 milyar avro), yıllık doğrudan yabancı yatırım girişinde ise %15 (1,8 milyar avro) artış sağlama potansiyeli elde edilebilir.

Yapılan bir çalışmaya göre, AB ülkelerinin mevcut en iyi patent koruması standartlarına göre uyumlaştırılması ile yıllık ticaret akımında %2'lik, yıllık DYY girişinde ise %15'lik artış sağlama potansiyeli elde edilebilir.

Ayrıca, Üniter Patent'in sunduğu geniş kapsamlı bölgesel koruma, sınır ötesi teknoloji transferlerine ve Avrupa ülkeleri genelinde iş birliğine daha elverişli bir ortam hazırlayacaktır. Üniter Patentlerin ve lisansların (hakların lisansı dâhil) transferine ilişkin yasal durum bilgisini içeren merkezî bir tescil sistemi, katılımcı Üye Devletlerde teknoloji transferine yönelik etkili bir pazar kurulmasına yardım edecektir. Teknoloji pazarı da şimdiye dek Avrupa patentlerinin yaygın olarak valide edilmediği ülkelerde teknoloji transferlerini ve araştırma iş birliklerini kolaylaştırarak daha kapsayıcı hâle gelecektir. Son olarak, lisans veren patent sahiplerinin yararlanabileceği yenileme ücretleri indirimi teknoloji transferleri için de sunulacaktır.

KOBİ'ler, start-up'lar ve üniversiteler başta olmak üzere kuruluşlar için birden fazla avantaj

İşlerini büyüterek yeni pazarlara girip girmeyeceklerine veya ne zaman gireceklerine karar verirken KOBİ'lere ve start-up'lara daha iyi bir konum sağlanmaktadır.

Yeni Üniter Patent sisteminin, Avrupa ekonomisinin geleceğini büyük oranda sırtlanmış olan küçük ve orta ölçekli işletmeler (KOBİ'ler), start-up'lar ve üniversiteler gibi kısıtlı kaynakları olanlar başta olmak üzere, başvuru sahipleri açısından birçok avantajı vardır.

Fikrî mülkiyet hakları, bu küçük ölçekli kuruluşların yeni teknolojileri pazara sürmesine yardımcı olma bakımından kilit rol üstlenmektedir. Bu kuruluşlar yaratıcılıklarının, yenilikçiliklerinin ve yatırımlarının meyvelerini fikrî mülkiyet hakları sayesinde toplamakta, böylece daha fazla yatırım ve inovasyon için teşvik yaratılmaktadır.

Geçmişte patentleri kullanan birçok küçük ölçekli kuruluş genellikle ulusal haklarla sınırlı kalmıştır. Sonuç olarak da buluşlarına ilişkin olarak Avrupa'da etkili korumadan mahrum kalmış yahut çok kısıtlı sayıda ülkede koruma sağlanmıştır. Üniter Patent sistemi, bu küçük ölçekli kuruluşların buluşlarını AB pazarına sokarken karşı karşıya kaldıkları bürokratik ve mali engelleri ortadan kaldırarak onlara rakipleri karşısında rekabet gücü sağlamaktadır. Üniter Patent tescili, ürünün başarısına veya diğer AB pazarlarındaki yeni iş fırsatlarına göre işlerini büyüterek yeni pazarlara girip girmeyeceklerine veya ne zaman gireceklerine karar verirken KOBİ'lere ve start-up'lara daha iyi bir konum sağlamaktadır. Üniter Patent, gelecek vaat eden buluşlar için araştırma kuruluşlarına ilk aşamalardan itibaren sağladığı geniş kapsamlı koruma ile teknoloji

geliştikçe sınır ötesi ortaklıkların ve teknoloji transferlerinin gerçekleştirilmesine ortam hazırlamaktadır.

Klasik Avrupa patentinin sunduğu parçalı sistem ile beraberinde getirdiği tüm karmaşıklıklar ve birden fazla yargı çevresinde paralel davaların açılmasının gerekli olabilmesi, küçük ölçekli kuruluşların ister davalı ister davacı olarak patent davaları ile etkin şekilde başa çıkmasını neredeyse imkânsız hâle getirmektedir. UPC nezdinde görülen davalar ile maliyetin düşürülmesi sayesinde, adalete erişim ve patent korumasının uygulanması artık tarafların mali gücüne bağlı olmaktan çıkmıştır.

Ayrıca, sınırlı kaynakları olan kuruluşlar için ödenek ve ücret indirim planı da uygulanmaktadır. İngilizce, Fransızca ve Almanca dışındaki bir resmî AB dilinde başvuru yapan ve başvurusu kabul edilen gerçek kişiler, KOBİ'ler, kâr amacı gütmeyen kuruluşlar, üniversiteler ve kamu araştırma kuruluşlarına tercüme masrafları için 500 avroluk toplu ödeme alma hakkı verilecektir.

Daha da önemlisi, tarafların maliyetler bakımından yeterli katkı sağlaması ve adalete adil erişim ilkesinin hayata geçirilmesi için UPC'deki masraflar sabitlenmiştir. Örneğin KOBİ'lerden alınacak mahkeme masraflarına uygulanan indirim ile ücretin sadece %60'ının talep edilmesi, mahkeme masraflarına ilişkin uygulanacak kurallar kapsamındadır. Bunların yanı sıra UPC, ödenmesi gereken mahkeme masraflarının ekonomik varlığına tehdit teşkil ettiğine dair makul kanıt sunan KOBİ'lere bu ücretlerin bir kısmını veya tamamını geri ödeyebilecektir. UPC, dava riskini daha da sınırlandırmak amacıyla söz konusu masrafların kaybeden tarafın ekonomik varlığını tehdit etmesi durumunda, kazanan tarafın alacağı geri alınabilir masraflara üst sınır uygulayabilir.

Yeni sistem ne zaman başladı?

Yeni Üniter Patent sistemi, Birleşik Patent Mahkemesinin faaliyete geçmesi ile birlikte **1 Haziran 2023'te** yürürlüğe girmiştir.

Yayımlayan ve redakte eden:

Avrupa Patent Ofisi
© EPO Eylül 2024
epo.org/unitary

İçerik sorumlusu:

Patent Geliştirme Müdürlüğü ve Fikrî Mülkiyet
Laboratuvarı (D 5.2.1)
ve Üniter Patent Birimi (D 5.3.2.2)

Adres:

Bob-van-Benthem-Platz 1 | 80469 Münih | Almanya

Tel.:

+49 89 2399-0

E-posta:

support@epo.org